CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Rodzaj dokumentu:	**Zasady oceniania rozwiązań zadań**
Egzamin:	**Egzamin maturalny**
Przedmiot:	**Język angielski**
Poziom:	**Poziom rozszerzony**
Formy arkusza:	MJAP-R0-100, MJAP-R0-200, MJAP-R0-240, MJAP-R0-400
Termin egzaminu:	2 czerwca 2026 r.
Data publikacji dokumentu:	26 czerwca 2026 r.

Zasady oceniania zadań zamkniętych oraz zadań otwartych krótkiej odpowiedzi

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadania otwarte sprawdzające znajomość środków językowych

1. W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna.
2. Akceptuje się wyraz zapisany wielką literą zamiast małą i odwrotnie. Powyższe ustalenie stosuje się pod warunkiem, że zdający nie naruszył innych zasad pisowni, np. pisowni nazw własnych.

Zadania otwarte sprawdzające rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych

1. Odpowiedź musi być komunikatywna dla odbiorcy, zgodna z poleceniem oraz musi wskazywać, że zdający zrozumiał tekst.
2. O ile zasady oceniania określone dla danego zadania nie stanowią inaczej, odpowiedź nie jest akceptowana, jeśli zdający:
   - popełnia błędy, które
     - zmieniają znaczenie wyrazu, np. *to great* zamiast *to greet* w zadaniu 6.6.
     - powodują, że użyty wyraz nie byłby zrozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst, np. *bagag* zamiast *baggage* w zadaniu 3.1.
     - powodują, że odpowiedź jest niejasna, dwuznaczna lub wieloznaczna, np. *put baggage* zamiast *move baggage* w zadaniu 3.1.
   - używa zapisu odzwierciedlającego brzmienie wyrazu zamiast zapisu w poprawnej formie ortograficznej, np. *wave your hend* zamiast *wave your hand* w zadaniu 3.2.
   - udziela odpowiedzi, która
     - nie jest wystarczająco precyzyjna, np. *popularity* zamiast *popularity on social media* w zadaniu 6.8.
     - nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę; nie jest logiczną odpowiedzią na pytanie, np. *it's on the same day as* zamiast <u>is</u> *on the same day as* w zadaniu 6.7.
   - udziela dwóch odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna, np. *teach them how to make animals and joke with them* zamiast *teach them how to make animals* w zadaniu 3.3.
   - podaje poprawną odpowiedź, ale uzupełnia ją elementami, które nie są zgodne z tekstem, np. *rodent control and greeting* zamiast *greeting* zadaniu 6.6.
   - udziela odpowiedzi w języku innym niż wymagany w danym zadaniu, np. *pomachaj ręką* zamiast *wave your hand* w zadaniu 3.2.
3. Jeżeli lukę należy uzupełnić liczebnikiem, numerem telefonu, godziną lub wyrazem/wyrazami o wysokiej frekwencji w języku angielskim, wówczas wymagana jest pełna poprawność zapisu.

4. Jeżeli lukę należy uzupełnić wyrazem/wyrazami o niskiej frekwencji w języku angielskim, dopuszczalne są błędy językowe i/lub ortograficzne, o ile nie zakłócają komunikacji, a odpowiedź wskazuje, że zdający zrozumiał tekst.
5. Jeżeli lukę należy uzupełnić dłuższym fragmentem tekstu lub zadanie wymaga odpowiedzi pełnym zdaniem, kluczowe jest przekazanie komunikatu.

Uwaga!

1. W zasadach oceniania rozwiązań zadań ustalanych dla zadań w konkretnym arkuszu egzaminacyjnym mogą zostać określone wyjątki od powyższych zasad, np. dopuszczające uzgodniony katalog błędów w przypadku danego wyrazu.
2. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej[1]		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiadane w naturalnym tempie […].*	II.3) Zdający określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy lub autora wypowiedzi.	B
1.2.		II.2) Zdający określa główną myśl wypowiedzi lub fragmentu wypowiedzi.	C
1.3.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	A
1.4.			D
1.5.			C
1.6.		II.3) Zdający określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy lub autora wypowiedzi.	A

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiadane w naturalnym tempie […].*	II.5) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	F
2.2.			A
2.3.			B
2.4.			E
2.5.			D

[1] Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

Zadanie 3.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		
	Wymagania ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
3.1. 3.2. 3.3. 3.4.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiadane w naturalnym tempie […].* V. Przetwarzanie wypowiedzi. *Zdający zmienia formę przekazu ustnego […].* I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym […] informacje sformułowane w tym języku obcym.	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.

Uszczegółowienia do zadania 3.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 3.1.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują na przekładanie na inne miejsca bagaży/rzeczy należących do innych osób/współpasażerów.

Wymagany jest poprawny zapis wyrazów kluczowych do rozwiązania zadania, np. *baggage*, *luggage, move.*

Odpowiedź **oczekiwana** (1 pkt)	
move luggage/baggage	
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)	
move bags/things/stuff/items move around luggage handle (the) suitcases/rucksacks rearrange things	
move bag	odpowiedź zawierająca dopuszczalny błąd

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
touch bags/luggage	odpowiedź nieprecyzyjna
moving stuff/luggage/baggage moving other passengers' bags annoy other passengers move luggage around	odpowiedź niespójna z otoczeniem luki
make a mess and rearrange other people's bags	odpowiedź poprawna uzupełniona elementem niezgodnym z tekstem
take the luggage rearrange be arranged or moved move things around moving others bags get too much stuff be allowed to put their luggage rearrange your own baggage annoy passengers have a suitcase pack their bags put baggage handle others things put their baggage taking their baggage handle your bags move other passengers move around	odpowiedź niejasna
move staf/bagag/lugage	odpowiedź zawierająca błąd w wyrazie o wysokiej frekwencji

Zadanie 3.2.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują na gest ręką/machanie ręką.

Wymagany jest poprawny zapis wyrazów o wysokiej frekwencji, kluczowych do rozwiązania zadania, np. *wave, hand.*

Odpowiedź **oczekiwana** (1 pkt)	
wave your hand	
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)	
wave at the flight attendant give the flight attendant a (little) wave wave (at him/her)	odpowiedzi związane z pomachaniem ręką
raise your hand put up your hand put your hand up	odpowiedzi związane z podniesieniem ręki

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
talk/speak to them gently touch them call them but not loudly call them loudly touch them pull their sleeve grab him/her by the sleeve/elbow	odpowiedź niezgodna z tekstem
waving your hand	odpowiedź niespójna z otoczeniem luki
show your hand hold your hand	odpowiedź nieprecyzyjna
call they when passing by gently talk to little move do little wave call phone little wave while passing by	odpowiedź niejasna
wave your hend	odpowiedź zawierająca zapis odzwierciedlający brzmienie wyrazu

Zadanie 3.3.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują na fakt uczenia pasażerów przez stewardessę jak tworzyć zwierzątka z papieru.

Nie jest wymagane użycie słowa *origami*.

Wymagany jest poprawny zapis wyrazów / wyrażeń o wysokiej frekwencji, kluczowych do rozwiązania zadania, np. *teach*, *how*, *make, animals.*

Odpowiedź **oczekiwana** (1 pkt)	
teach them how to make animals	
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)	
demonstrate (to them) how to create (origami) animals teach (them) the art of making animals show (them) how to fold paper to make animals show them the ways to make animals teach them how to fold animals make animals	
teach them how to do animals teach them how to make animal	odpowiedź zawierająca dopuszczalny błąd

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
teach them how to make things teach them how to make origami	odpowiedź nieprecyzyjna
how to make origami animals teaching them how to fold animals	odpowiedź niespójna z otoczeniem luki
explain how safe the travel is joke with passengers teach them about animals hold their hands distract them with jokes play a game with them organize games and exercises for people	odpowiedź niezgodna z tekstem
teach them how to make animals and joke with them	odpowiedź uzupełniona o element niezgodny z treścią

Zadanie 3.4.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują na opaskę na oczy do spania oraz słuchawki na uszy.

Aby odpowiedź została zaakceptowana, należy poprawnie uzupełnić obydwie części wypowiedzi.

Dopuszcza się zmianę kolejności wyrazów w lukach, nawet jeśli różni się ona od kolejności użytej w tekście.

Wymagany jest poprawny zapis wyrazów o wysokiej frekwencji, kluczowych do rozwiązania zadania, np. *sleeping mask, headphones, earphones.*

Odpowiedź **oczekiwana** (1 pkt)	
a sleeping mask … earphones / earphones … sleeping mask	
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)	
a sleeping mask … headphones a sleep mask … headphones things like a sleeping mask … earphones	
sleeping mask … earphones sleeping mask … EarPods	odpowiedź zawierająca dopuszczalny błąd
ear phones, head phones	

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
a mask … headphones	odpowiedź nieprecyzyjna
sleeping pills … headphones sleeping mask … ear plugs	odpowiedź niezgodna z tekstem
a drinking a lot of tea … coffee	odpowiedź niespójna z otoczeniem luki

wearing a sleeping mask … earphones bring headphones … a sleeping mask	
sleeping blinds … earphones eye mask …headphones	odpowiedź niejasna
sleaping mask … earphones/headfones	odpowiedź zawierająca błąd w wyrazie o wysokiej frekwencji

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne […].*	III.1) Zdający określa główną myśl tekstu lub fragmentu tekstu.	B
4.2.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
4.3.		III.1) Zdający określa główną myśl tekstu lub fragmentu tekstu.	D
4.4.			A
4.5.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C

Zadanie 5.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne […].*	III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	E
5.2.			A
5.3.			F
5.4.			D
5.5.			B

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne […].*	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
6.2.			A
6.3.			B
6.4.		III.1) Zdający określa główną myśl tekstu lub fragmentu tekst.	A

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		
	Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
6.5.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne […].*	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym […] informacje sformułowane w tym języku obcym.	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje. III.1) Zdający określa główną myśl tekstu lub fragmentu tekst.
6.6.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. *Zdający zmienia formę przekazu […] pisemnego […].*		
6.7.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) […].*		
6.8.			

Uszczegółowienia do zadania 6.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 6.5.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują na fakt sprawdzenia, czy kot należy do kogoś / ma już właściciela.

Wymagany jest poprawny zapis wyrazów o wysokiej frekwencji, kluczowych do rozwiązania zadania, np. *belong, anybody, anyone, neighbour.*

Odpowiedź **oczekiwana** (1 pkt)	
(that) the cat/it/he didn't belong to anyone/anybody	
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)	
that the cat didn't belong to any of the neighbours the cat was one of his neighbours' it belonged to no one/nobody if the cat belonged to someone the cat's previous owners couldn't be found that he could not find its owner none of his neighbours owned the cat someone hadn't lost it the neighbouring residents had lost a cat the cat was homeless no one claimed the cat someone wasn't searching for a cat	
he didn't have an owner	Akceptowane użycie *he* w stosunku do kota
it didn't have a owner (already) the cat didn't belong to nobody the cat has no owner	odpowiedź zawierająca dopuszczalny błąd

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
he could name the cat Dude	odpowiedź niezgodna z tekstem
he could give him home	odpowiedź nieprecyzyjna
it's belong to someone it's owner lived in the neighbourhood	odpowiedź niespójna z otoczeniem luki
the cat didn't belong to them he don't belong to residents he belong to residents he could find a home he belongs to him neighbours neighbours didn't loose their cats Dude wasn't belong to neighbours he belonged to him is not belong to someone the cat would have home	odpowiedź niejasna

Zadanie 6.6.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują na to, że jednym z zadań kota jest witanie zwiedzających muzeum.

Wymagany jest poprawny zapis wyrazów o wysokiej frekwencji, kluczowych do rozwiązania zadania, np. *welcoming, greeting, greet*, *welcome.*

Odpowiedź **oczekiwana** (1 pkt)	
to welcome / to greet / welcoming / greeting	
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)	
to welcome entering being a regular door greeter for greeting just arrived to greet the	
sitting by the door and greeting welcoming and door greeting door greeting	akceptowany są odpowiedzi wskazujące na przywitanie z użyciem słowa *door*.
to greet/welcome a	odpowiedź zawierająca dopuszczalny błąd

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
door greeter was welcoming museum he greets/welcome (incoming/entering) to welcomes greetings	odpowiedź niespójna z otoczeniem luki
door greeting goers	odpowiedź niejasna
accompanying controlling/control team-building/morale boosts making sure everything is as it should be for	odpowiedź niezgodna z tekstem
greating to great	odpowiedź zawierająca błąd zmieniający znaczenie wyrazu
boosting staff morale and welcoming rodent control and greeting	odpowiedź poprawna uzupełniona o element niezgodny z tekstem
hanging around near	odpowiedź nieprecyzyjna

Zadanie 6.7.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują na fakt, że nieoficjalne urodziny kota są tego samego dnia co jego rocznica podjęcia pracy.

Wymagany jest poprawny zapis wyrazów o wysokiej frekwencji, kluczowych do rozwiązania zadania, np. *same, day*.

Odpowiedź **oczekiwana** (1 pkt)	
is on the same day as	
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)	
is also (on) is also the day of has the same date as is celebrated along (with) is celebrated/held on the day of is celebrated together with is celebrated/held on the same day as is on March 8th, which is is on March 8th to celebrate is March 8th, which also is is held on is March 8th, (which is) also is held (together with) with coincides with (also) marks	
is the same day as takes place the same day as is held at the day of is day of his rescue and is in the same day as is in March 8th just like	odpowiedź zawierająca dopuszczalny błąd

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
is March 8th, as well as refers to is held on in the day have the same day with takes time at became date of celebration celebrates in is hold the same day as is also celebrated during when he was adopted	odpowiedź niejasna
on March 8th and is (also) celebrated with human co-workers celebrate with co-workers at the museum	odpowiedź niespójna z otoczeniem luki

are celebrated with people from it's on the same day as is celebrating is celebrated/held by are also/on the day of are celebrated/held the same day as is taking place as is in the same day what on March 8th	
is connected with is at the same time as	odpowiedź nieprecyzyjna

Zadanie 6.8.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują na dużą popularność kota w mediach społecznościowych.

Odpowiedź musi zawierać informację, że kot stał się popularny za sprawą internetu i mediów społecznościowych.

Wymagany jest poprawny zapis wyrazów o wysokiej frekwencji, kluczowych do rozwiązania zadania, np. *popularity, social media*.

Odpowiedź **oczekiwana** (1 pkt)	
popularity on social media	
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)	
celebrity status on social media social media success/presence role as a big star on social media large number of social media followers fame/popularity on the internet role as an internet star online popularity	
role as a internet star fame/popularity in the internet increasing number of followers	odpowiedź zawierająca dopuszczalny błąd

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
celebrity status at the museum being/becoming "a social media guy"	odpowiedź niezgodna z tekstem
being famous/a star/a celebrity getting so much attention being on social media social media	odpowiedź nieprecyzyjna

influence popularity	
his popularity on social media internet star/social media celebrity famous/ popular on the internet popular internet star became an internet star how recognizable Dude is	odpowiedź niespójna z otoczeniem luki
how internet-famous being famous as much as his internet star that internet celebrity how much of an internet star	odpowiedź niejasna

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią i dysortografią*

W zadaniu otwartym sprawdzającym rozumienie tekstów pisanych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tego zadania nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Zadanie	Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)
6.5.	the cat/it/he didn’t belogn to anybdy
6.6.	welcming/grteting
6.7.	is on the sam day as
6.8.	popluarity on social media

Znajomość środków językowych

Zadanie 7.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
7.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	1. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) […].	B
7.2.			A
7.3.			D
7.4.			C
7.5.			D
7.6.			B

Zadanie 8.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej	
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**
8.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	1. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) […].
8.2.		
8.3.		
8.4.		

Uszczegółowienia do zadania 8.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Zadanie	Odpowiedzi **poprawne** (1 pkt)
8.1.	negatively
8.2.	electricity
8.3.	passing / passage
8.4.	impressive / impressionistic / impressionist

Zadanie	Przykłady odpowiedzi **niepoprawnych** (0 pkt)
8.1.	negativity / negatives / negation / negate
8.2.	electric / electrical / electronic / electrician
8.3.	passive / passenger
8.4.	impressing / impressful

Zadanie 9.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej	
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**
9.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	1. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) […].
9.2.		
9.3.		
9.4.		

Uszczegółowienia do zadania 9.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Zadanie	**Poprawna** odpowiedź (1 pkt)
9.1.	would / ‘d never have seen / never would have seen / would have never seen / would never have watched
9.2.	unkind of him / mean of him / rude of him
9.3.	in spite of being / in spite of having been
9.4.	can’t wait to visit/see / can hardly wait to visit

Zadanie	Przykłady odpowiedzi **niepoprawnych** (0 pkt)
9.1.	would never seen / ‘d never seen / never seen / had never seen / would never see
9.2.	unkind (to/from) him
9.3.	in spite being / despite being
9.4.	‘m waiting to visit / can all but wait to visit / can’t wait to/for visiting

Uwagi do zadań 8. i 9.

1. Odpowiedź uznaje się za poprawną **tylko** wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są **w pełni poprawne** gramatycznie i ortograficznie, a ponadto w zadaniu 9. wpisywany fragment nie przekracza **pięciu** wyrazów.
2. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią i dysortografią*

W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tych zadań nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 8. w pracach zdających, którym przyznano takie dostosowanie

Zadanie	Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi
8.1.	negativelly
8.2.	electrisity
8.3.	pasage
8.4.	impresive

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 9. w pracach zdających, którym przyznano takie dostosowanie

Zadanie	Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi
9.1.	wuld never hav seen
9.2.	unkaind of him
9.3.	in sptie of
9.4.	cantwait to visit

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Wypowiedz się na jeden z poniższych tematów. Wypowiedź powinna zawierać od 200 do 250 wyrazów i spełniać wszystkie wymogi typowe dla formy wskazanej w poleceniu. Napisz swoją wypowiedź w języku angielskim. Zakreśl numer wybranego przez Ciebie tematu.

1. Influencerzy są coraz częściej wzorami dla nastolatków. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz dobre i złe strony tego zjawiska.
2. Coraz więcej osób w podeszłym wieku zmaga się z samotnością. Jednym z pomysłów na złagodzenie negatywnych skutków tej sytuacji może być zapraszanie seniorów do szkół. Napisz **artykuł** do czasopisma internetowego, w którym przedstawisz zalety spotkań seniorów z uczniami oraz opiszesz swój pomysł na kampanię zachęcającą seniorów do udziału w tych spotkaniach.

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy [...] w miarę złożone, bogate pod względem treści, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].

IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający [...] reaguje w formie w miarę złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach [...].

Wymagania szczegółowe (rozprawka)

I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy […].
V.8) Zdający stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty za daną tezą lub rozwiązaniem i przeciw nim, kończy wypowiedź konkluzją.
V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne (artykuł)

I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy […].
V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.
VII.3) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.
VII.8) Zdający proponuje [...].

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- zgodność z poleceniem
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Zgodność z poleceniem (elementy treści i formy)

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę elementy treści oraz elementy formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi, oraz jakość realizacji tych elementów.

Elementy treści. Realizację każdego z pięciu elementów treści ocenia się na skali 2–1–0 zgodnie z TABELĄ A.

TABELA A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści		2	1	0
1. Wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	**R***	teza jest jasna, zgodna z tematem ORAZ argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	teza nie jest w pełni poprawna, np. – teza nie jest w pełni zgodna z tematem ALBO argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	brak tezy teza zawiera poważne usterki, np. – teza jest niezgodna z tematem – teza znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza niejasna, trudna do wskazania wstęp niekomunikatywny
		W pełni poprawna teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, może być zakwalifikowana maksymalnie na poziom 1.		
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, np. w formie pytania lub cytatu	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. – wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne – bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) – ciekawe, oryginalne, ALE odbiegające od tematu	brak wprowadzenia wprowadzenie niezgodne z tematem wprowadzenie niejasne wprowadzenie niekomunikatywne
	L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. – nie określa celu – określa cel/powód pisania listu, ALE odbiega od tematu – cel nie jest określony jasno – wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu wstęp niezgodny z tematem wstęp niejasny wstęp niekomunikatywny
2. Pierwszy element tematu **3. Drugi element tematu**	**R A L**	wieloaspektowa ORAZ/LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchowna realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. – zdający podaje tylko „listę” argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając; – zdający odnosi się do 1-2 aspektów i omawia je niezbyt szczegółowo	brak wypowiedzi wypowiedź bardzo pobieżnie dotykająca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/ określenie, nie rozwijając go/jej wypowiedź nie jest komunikatywna wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu

4. **Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi**	**R** **A** **L**	zakończenie zgodne z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi zakończenie znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodne z treścią wypowiedzi zdający stosuje zakończenie schematyczne (sztampowe), np. ogranicza się do przeformułowania tezy zdający powtarza wstęp w zasadzie tymi samymi słowami	brak zakończenia zakończenie nie jest komunikatywne zakończenie nie jest zgodne z tematem zakończenie znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodne z treścią wypowiedzi
5. **Fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat**	**R** **A** **L**	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Elementy formy. Realizację każdego z czterech elementów formy ocenia się na skali 1–0 zgodnie z TABELĄ B.

TABELA B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. **Elementy charakterystyczne dla formy**	**R**	teza jest umiejscowiona we wstępie	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i odpowiedni zwrot kończący	
2. **Kompozycja**	**R** **A** **L**	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny, wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. **Segmentacja**	**R** **A** **L**	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest merytorycznie uzasadniony	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. **Długość pracy**	**R** **A** **L**	długość pracy mieści się w granicach 180–280 wyrazów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 w danym podkryterium.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z TABELĄ C.

TABELA C

Elementy treści	Elementy formy		
	4–3	2–1	0
10	5 pkt	4 pkt	3 pkt
8–9	4 pkt	3 pkt	2 pkt
6–7	3 pkt	2 pkt	1 pkt
4–5	2 pkt	1 pkt	0 pkt
2–3	1 pkt	0 pkt	0 pkt
0–1	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 5, a elementy formy oceniono na 2, za *zgodność z poleceniem* przyznaje się 1 punkt.

Uszczegółowienia dotyczące oceniania elementów treści i elementów formy

ROZPRAWKA

Temat

Influencerzy są coraz częściej wzorami dla nastolatków. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz dobre i złe strony tego zjawiska.

Rozprawka to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Autor rozprawki „za i przeciw” powinien przedstawić argumenty za i przeciw, odpowiednio sygnalizując przyjęty schemat w tezie wspartej adekwatnymi argumentami i właściwym zakończeniem.

Dobrze napisana rozprawka:

- zawiera we wstępie zgodną z tematem, jasno sformułowaną tezę, która zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki
- w rozwinięciu omawia zagadnienie w sposób przejrzysty, logiczny; wszystkie argumenty przedstawione w rozwinięciu konsekwentnie wspierają postawioną tezę
- zawiera podsumowanie zgodne z tezą oraz argumentacją przedstawioną w rozwinięciu
- charakteryzuje się stylem formalnym.

Teza

1. Aby teza rozprawki była uznana za zgodną z tematem, wymagane jest odniesienie się do faktu, że influencerzy są coraz częściej wzorami dla nastolatków, oraz stwierdzenie, że w pracy będą rozpatrywane dobre i złe strony tego zjawiska (wymaga tego ten typ rozprawki).

2. Zdający w tezie powinien odnieść się do nastolatków/młodych ludzi, a nie ludzi ogólnie. Jeżeli zdający odnosi się w tezie do ludzi ogólnie, to taka realizacja jest uznawana za odbiegającą od tematu.
3. Teza odnosząca się do samych influencerów bez odniesienia do ich wpływu na młodych ludzi, jest kwalifikowana jako niezgodna z tematem, np. *More and more young people want to be influencers. This phenomenon has advantages and disadvantages.*
4. Teza dotycząca podatności nastolatków na różne wpływy ale bez odniesienia, kto na niech wpływa jest kwalifikowana jako odbiegająca od tematu.
5. Teza, która nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, a jednocześnie pomija inny istotny element tematu jest kwalifikowana jako niezgodna z tematem, np. *Is it good that teenagers are more easily influenced than adults? These days influencers have a huge impact on people. Is it good?*
6. Zdający może użyć różnorodnych wyrażeń, które wskazują na wzór do naśladowania, np. *role model / example / source of inspiration / idol / guide / person to admire.*
7. Teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki, tj. zdający musi przedstawić istotę tematu oraz wskazać, że prezentowane będą zalety i wady tego zjawiska.. Na przykład: *… są plusy i minusy takiego zjawiska…*; *…ma wiele zalet, ale niesie za sobą negatywne skutki,* np. *Influencers are becoming role models for teenagers increasingly often. This trend has both advantages and drawbacks.*
8. Jeśli teza jest pytaniem, które nie zapowiada struktury rozprawki, np. *Czy to pozytywny trend?, Czy to pozytywny czy negatywny trend?* uznaje się ją za odbiegającą od tematu. Wyjątkiem jest sytuacja, kiedy pytanie jednoznacznie zapowiada, że będą omawiane zalety i wady, np. *What are the advantages and disadvantages of the increasing role of influencers on the life of young people?*
9. Fakt, że teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, jest poważną usterką w zakresie zgodności z tematem. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki ORAZ jest niezgodna z treścią rozwinięcia, jest kwalifikowana na poziom 0 (np. rozprawka „za i przeciw” z jednostronną tezą oraz dwustronną argumentacją).
10. Użycie zwrotów typu: *Moim zdaniem, Według mnie* nie wpływa na obniżenie jakości tezy w rozprawce „za i przeciw”, jeśli zdający wskazuje w tezie na zalety i wady danego zjawiska.
11. Opisanie problemu, który jest tematem rozprawki, np. stwierdzenie, że influencerzy są coraz częściej wzorami dla nastolatków, nie jest tezą, np. *Nowadays influencers are becoming more and more often a source of guidance and inspiration for many young people who copy their style, behaviour and opinions.*
12. Teza, w której kluczowe elementy są niekomunikatywne, jest kwalifikowana jako niezgodna z tematem, np. *Youth have many in common with influencers because they follow his style and money.*
13. Jeżeli zdający stawia dwie różne tezy, to taka teza jest traktowana jako trudna do wskazania.

Nowadays influencers are the people whom teenagers tend to admire and follow in every aspect of life. This tendency has both positive and negative sides.	Teza zgodna z tematem, zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki.
Influencers are a great source of inspiration for many people these days. This has advantages and disadvantages.	Teza odbiegająca od tematu

Is it a positive tendency for young people to be inspired by influencers?	Teza odbiegająca od tematu (teza jest pytaniem, które nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, to nie jest teza jednostronna).
It is definitely a positive tendency for young people to be inspired by influencers.	Teza jednostronna odbiegająca od tematu.
These days being an influencer has become a full time profession. I'm sure it has both pros and cons.	Teza niezgodna z tematem.
When children are becoming adults, their biggest dream is to become an influencer because it seems that this job is easy to perform.	Brak tezy.

Elementy tematu

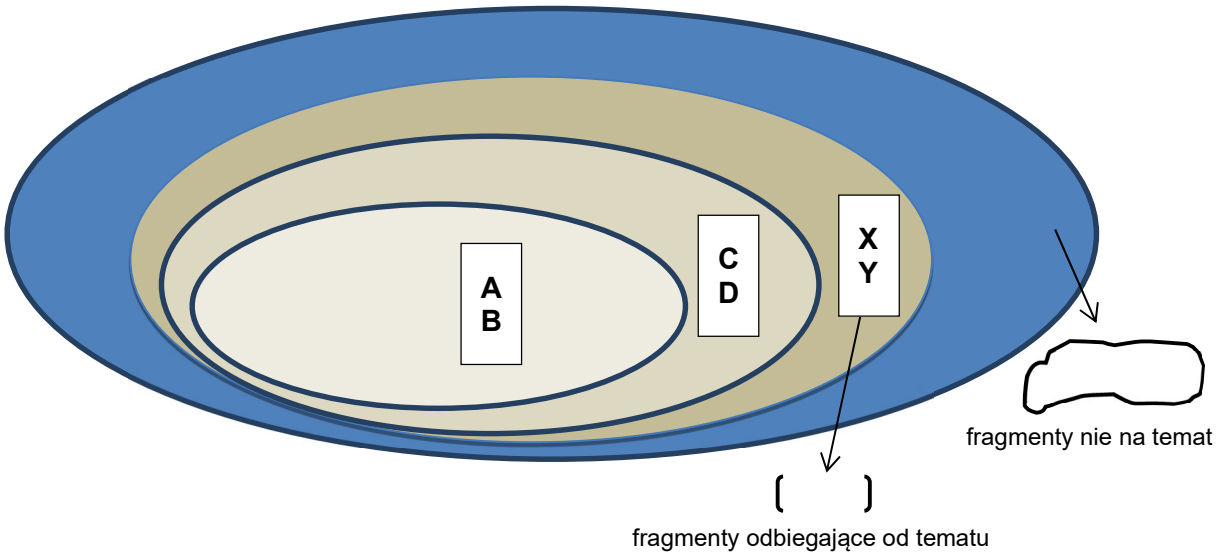
1. Elementami są: (1) dobre strony i (2) złe wpływu influencerów na młodych ludzi.
2. Jeśli argument przedstawiony przez zdającego (zaleta lub wada) jest sprzeczny z tematem, czyli przedstawienie dobrych i złych stron wpływu influencerów jako wzorów do naśladowania nastolatków, nie bierze się go pod uwagę, oceniając dany element.
3. Dobre i złe strony mogą być przedstawione zarówno z punktu widzenia nastolatków, rodziców nastolatków, społeczeństwa etc.

Zgodność z tematem

Influencerzy są coraz częściej wzorami dla nastolatków. } „główka"

Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz dobre i złe strony tego zjawiska.

elementy tematu

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:
   - ściśle związane z „główką" i elementami tematu (A, B)
   - ściśle związane z „główką", ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.
     – charakterystyka influencerów.

   Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:
   - luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
     - wpływ rówieśników.

   Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.
3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:
   - w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
     - opis procesu dorastania nastolatków
     - historia nastolatka, który został influencerem
     - opis dobrych i złych stron bycia influencerem bez odniesienia się do wpływu na młodych ludzi.

   Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu/wyrażenia kluczowego dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1), np. *agent* zamiast *role model*.
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za element rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być jednocześnie realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.
9. Jeśli zdający nadaje tytuł rozprawce, nie bierze się go pod uwagę, oceniając pracę.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

1. Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę zgodność tej części pracy z rozwinięciem wypowiedzi.
2. Jeśli w rozwinięciu zdający podaje zalety i wady, a w podsumowaniu pisze, zgodnie z przedstawioną argumentacją, że jest więcej zalet/wad, to takie zakończenie jest akceptowane jako zgodne z treścią i tematem.

Przykład schematycznego zakończenia rozprawki	Przykład zakończenia znacznie odbiegającego od tematu
All things considered, there are both bad sides and good sides of teenagers having influencers as role models.	To sum up, it’s hard for teenagers to resist peer pressure.

Uwagi dodatkowe:

Jeśli w rozprawce występują fragmenty, które są wypunktowaniem zalet i/lub wad, segmentacja pracy jest kwalifikowana na poziom 0.

ARTYKUŁ PUBLICYSTYCZNY

Temat

Coraz więcej osób w podeszłym wieku zmaga się z samotnością. Jednym z pomysłów na złagodzenie negatywnych skutków tej sytuacji może być zapraszanie seniorów do szkół. Napisz **artykuł** do czasopisma internetowego, w którym przedstawisz zalety spotkań seniorów z uczniami oraz opiszesz swój pomysł na kampanię zachęcającą seniorów do udziału w tych spotkaniach.

W artykule publicystycznym zdający wyraża swoje stanowisko wobec problemu/zjawiska społecznego wskazanego w poleceniu. Celem artykułu jest rzeczowe przedstawienie omawianej kwestii. Artykuł może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji, komentarze odautorskie, ocenę faktów, elementy opinii oraz może również podejmować próbę kształtowania opinii czytelników.

Dobrze napisany artykuł:

- ma tytuł przyciągający uwagę czytelnika
- zawiera wstęp, w którym autor stara się zachęcić czytelnika do przeczytania tekstu, np. przywołując fakt lub anegdotę, sygnalizując temat artykułu w formie pytania, używając barwnego języka
- może zawierać pytania zachęcające czytelnika do dalszych rozważań na temat poruszany w tekście
- zawiera zakończenie, zgodne z treścią artykułu.

Wstęp

1. Aby wstęp był uznany za zgodny z tematem, zdający powinien nawiązać w nim do samotności starszych ludzi i zapraszania ich do szkół jako pomysłu na złagodzenie skutków tej sytuacji, np. *Many people are not able to keep up with the fast pace of the world. So, they stay in their homes, lonely and in need of companionship. Senior citizens. Let them be heard! Invite them to schools. Let them make meaningful connections with the outside world.*
2. Nie jest akceptowany wstęp, który nie nawiązuje w żaden sposób do tematu artykułu.
3. Zdający nie musi odnosić się we wstępie do elementów tematu.
4. Jeśli zdający pisze wstęp typowy dla listu lub rozprawki, jest on kwalifikowany maksymalnie na poziom 1.

Przykłady wstępów zgodnych z tematem i ciekawych	**Przykłady wstępów schematycznych / pasujących do innej formy wypowiedzi**
It's 10.00 p.m. on a rainy Monday morning in November. The only sound in Classroom 3 is not the usual noise of students' chattering. It's the sound of one person talking merrily. And then, laughter. A surprising kind of laughter when the young generation and old generation discover that they have so much in common.	There are many good and bad sides of senior citizens meeting with schoolchildren. Many elderly people suffer from loneliness so they are invited to schools to share their experience with students.
Across Poland, schools are opening their doors to senior citizens. Not as teachers, but people who have stories to share and time to give. The reason is simple, millions of people experience chronic loneliness. At the same time, a lot of children need the older generation to develop empathy and respect for the past. Who benefits more?	I took part in an interesting meeting at school recently and I want to tell you all about it.

Elementy tematu

Elementami są:
(1) przedstawienie zalet spotkań seniorów z uczniami oraz
(2) opisanie pomysłu na kampanię zachęcającą seniorów do udziału w spotkaniach z uczniami

(1) przedstawienie zalet spotkań seniorów z uczniami

Wymagane są wypowiedzi, w których zdający uzasadnił, dlaczego warto organizować spotkania seniorów z dziećmi szkolnymi. Zdający może wskazać na przykład na:

- wsparcie psychiczne osób starszych
- eliminowanie poczucia wykluczenia społecznego
- budowanie więzi pokoleniowych
- przełamywanie stereotypów
- kształtowanie postawy szacunku wobec osób starszych.

Akceptowane jest realizowanie tematu poprzez przedstawienie punktu widzenia zarówno seniorów jak i uczniów, a nawet całego społeczeństwa.

Jeśli zdający jedynie stwierdza, że spotkania międzypokoleniowe w szkołach są ważne, ale nie podaje argumentów potwierdzających tę tezę, to taka realizacja tematu nie jest akceptowana.

Jeśli, realizując pierwszy element tematu zdający opisuje charakter spotkań seniorów, ale nie przedstawia zalet takich spotkań wprost, to taka realizacja jest kwalifikowana na poziom niższy.

(2) opisanie pomysłu na kampanię zachęcającą seniorów do udziału w spotkaniach z uczniami

Aby drugi element tematu został uznany za zrealizowany, wymagane jest, aby zdający przedstawił konkretny pomysł na kampanię zachęcającą seniorów do udziału w spotkaniach z uczniami.

Jeżeli uczeń przedstawia pomysł na kampanię zachęcającą uczniów do udziału w spotkaniach z seniorami, to taka realizacja tematu nie jest akceptowana.

Jeśli zdający odnosi się w swojej wypowiedzi ogólnie do konieczności organizacji kampanii, która promowałaby spotkania seniorów z dziećmi szkolnymi, bez doprecyzowania, na czym ta kampania będzie polegać / podania informacji, w jaki sposób należy to zrobić, to taka realizacja tego elementu tematu nie jest akceptowana.

Zgodność z tematem

Coraz więcej osób w podeszłym wieku zmaga się z samotnością. Jednym z pomysłów na złagodzenie negatywnych skutków tej sytuacji może być zapraszanie seniorów do szkół. } „główka”

Napisz **artykuł** do czasopisma internetowego, w którym

przedstawisz zalety spotkań seniorów z uczniami
element 1

opiszesz swój pomysł na kampanię zachęcającą seniorów do udziału w tych spotkaniach.
element 2

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:
   - ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
   - ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D)

   Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.
2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:
   - luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.:
     - relacje międzypokoleniowe ale bez spotkań w szkołach i bez pomysłu na kampanię.

   Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.
3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:
   - w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.:
     - opis kampanii promującej zdrowe odżywianie (wśród osób starszych / dzieci szkolnych)
     - wolontariat młodzieży
     - opis aktywności seniorów np. korzystanie z technologii.

   Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu/wyrażenia kluczowego dla pracy (np. *meting* zamiast *meeting*), ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za element rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być jednocześnie realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest też wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Jeśli całość ostatniego akapitu jest realizacją drugiego elementu polecenia, ta część pracy jest traktowana jako rozwinięcie. Oznacza to, że zdający pominął zakończenie.
9. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.

Jeśli w podsumowaniu zdający, zamiast nawiązać do treści artykułu, np. zachęca do przeczytania artykułu / wyraża nadzieję, że artykuł się czytelnikom podobał, taka realizacja jest traktowana jako zakończenie schematyczne.

Akceptowane jest zakończenie artykułu, które jest krótsze niż wstęp.

Przykłady schematycznego zakończenia artykułu	**Przykład zakończenia znacznie odbiegającego od tematu**
I think everybody should understand how important it is to organize meetings between senior citizens and schoolchildren.	In the future, inviting interesting people to schools will be more popular.
I'm looking forward to your reactions to my article.	

Elementy charakterystyczne dla formy

Nie są akceptowane jako tytuł typowe zwroty rozpoczynające listy, np. *Dear Sirs; Hi!*

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
1 pkt	Wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment (np. dłuższe zdanie lub 2–3 krótkie zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt; jeśli takich fragmentów jest więcej, przyznaje się 0 punktów.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceniania spójności i logiki wypowiedzi

1. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
   - braku połączenia między częściami tekstu, np. odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
   - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
   - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują zakłócenie komunikacji, np. sprawiają, że odbiorca gubi się, czytając tekst
   - przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu tłumaczącego taką właśnie realizację danego podpunktu).
2. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
3. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
4. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
5. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
6. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
7. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość

pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 pkt	szeroki zakres środków językowych; liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych
2 pkt	zadowalający zakres środków językowych; w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości ALBO zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia
Jeżeli w wypowiedzi występują rażące/liczne uchybienia w stosowności i/lub jednolitości stylu, to liczbę punktów przyznanych za zakres środków językowych można obniżyć o 1 punkt (maksymalnie do zera).	

Praca może otrzymać wskazaną w tabeli liczbę punktów, jeśli spełnia wszystkie wymogi określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2 (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe.

Pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie proste środki językowe.

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń. Pod pojęciem „precyzji” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *nice*,

great, *interesting*, stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

Przez „stosowność" stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość" stylu rozumie się konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Do zakresu środków językowych zalicza się środki leksykalne oraz struktury gramatyczne użyte poprawnie lub z drobnymi błędami, np. ortograficznymi, pod warunkiem że zdający stosuje te struktury odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej, a kontekst, w którym ich użyto, jest jasny i zrozumiały dla odbiorcy, np. *The book was writen in the 19th century.*

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)	
	nieliczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
nieliczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt
liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt
bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt

1. W razie wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy na poziom niższy lub wyższy decyduje „waga" błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne są traktowane jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.
3. W wypowiedziach zdających, którym przyznano dostosowanie polegające na nieuwzględnianiu błędów zapisu, w przypadku bardzo licznych błędów językowych, które nie zakłócają komunikacji lub sporadycznie zakłócają komunikację, przyznaje się 1 punkt. Jeżeli błędy językowe są bardzo liczne i często zakłócają komunikację, przyznaje się 0 punktów.
4. W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne" błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne" błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

RODZAJ BŁĘDU	SPOSÓB OZNACZENIA	PRZYKŁAD
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	*Marek lubić czekoladę.*
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	*Marek √ czekoladę.*
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	*Słońce gżeje.*
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	*Słońce gżać w lecie.*
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	*Założyłem kurtkę, bo było gorąco.*
fragment odbiegający od tematu	objęcie nawiasami kwadratowymi	*Fragment odbiegający od tematu.*
fragment nie na temat	otoczenie ciągłą linią	*Fragment nie na temat.*
błędy interpunkcyjne (wyłącznie na poziomie rozszerzonym)	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku interpunkcyjnego	*Było ciepło , i deszczowo.* *Zrobiłem to √ ponieważ…*

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane podkreśleniem wyrazu linią prostą.
Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
   - nieczytelna LUB
   - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
   - niekomunikatywna dla odbiorcy LUB
   - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane z arkusza egzaminacyjnego lub od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera **mniej niż 160 wyrazów**, jest oceniana wyłącznie w kryterium zgodności z poleceniem. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
5. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie. W takich pracach oznacza się błędy.
7. W ocenie poprawności środków językowych nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych oraz interpunkcyjnych w wypowiedziach zdających, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego* w danym roku szkolnym. Takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracach zdających z dysleksją, z dysgrafią i dysortografią to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności środków językowych. Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.
8. Wyrazy zapisane przy użyciu skrótów, np. *thx*, *CU*, oznacza się jako błędy ortograficzne.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itp. lub musi wystąpić określenie *film, band,* np*. film „M jak miłość”, „Świat Dysku” magazine*.
   Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż język egzaminu i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read <u>Nowe Horyzonty</u>*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie

jest podkreślane linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

10. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
11. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
12. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją. np. *at home* (2 wyrazy), *for a change* (3 wyrazy), 10.01.2024 (1 wyraz), *10 September 2024* (3 wyrazy).
2. Jako jeden wyraz liczone są
   - formy skrócone (*don't, can't, isn't, haven't* itd.)
   - wyrazy łączone dywizem, np. *well-built, twenty-four*,
   - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS*/*sms*,
   - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu
   - liczby, bez względu na ich długość, np. *1789*.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby np. *XX* (1 wyraz), *the XXth century* (3 wyrazy)
4. Podpis nie jest uwzględniany w liczbie wyrazów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w internecie (np. emotikony).
6. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *I read Nowe Horyzonty* (4 wyrazy).